

Economisch dashboard installatiebranche - tweede kwartaal 2021

Economisch	Bouw	Installatiebranche
Hypotheekrente, > 10 jaar rentevast Stand: 1,9% Ontwikkeling: ▲	Vergunningen woningbouw Stand: 59.264 Ontwikkeling: ▼	Resultaatverwachting 96% verwacht winst Ontwikkeling: ▲
Aantal verhuisde personen Stand: 501.023 Ontwikkeling: ▲	Vergunningverlening utiliteitsbouw Stand: 4.699 Ontwikkeling: ▲	Prijsniveau t.o.v. vorig kwartaal 24% hanteert hogere prijzen Ontwikkeling: ▲
Grondstofprijs van koper Stand: € 7.035 Ontwikkeling: ▲	Aantal faillissementen Stand: 82 Ontwikkeling: ▼	Scoringspercentage offertes Stand: 51% Ontwikkeling: ■
Consumentenvertrouwen Stand: -14 Ontwikkeling: ▲	Loonindex Stand: 123,0 Ontwikkeling: ▲	Orderportefeuille Stand: 9,2 maanden Ontwikkeling: ▼
Producentenvertrouwen Stand: 6,5 Ontwikkeling: ▲	Materiaalindex Stand: 172,8 Ontwikkeling: ▲	

Toelichting ►

Toelichting Economisch dashboard installatiebranche Q2 2021

Versoepelingen coronamaatregelen

Nu in hoog tempo de in verband met corona getroffen maatregelen versoepeld of opgeheven worden, blijkt hoe sterk mensen snakken naar contact, vakantie en omzet. Stap voor stap worden de activiteiten in verschillende sectoren hervat en daar wordt gretig gebruik van gemaakt. Dat leidt inmiddels tot het terugdraaien van enkele versoepelingen. Nadat in het eerste kwartaal van 2021 de stemming van ondernemers weer licht positief was, nadert nu ook het consumentenvertrouwen dat punt. Door de blijdschap en opluchting die hiermee gepaard gaan, lijken de stemmen die opgingen om dit momentum aan te grijpen voor structurele verduurzamingen minder gehoor te krijgen dan aan het begin van de coronaperiode. Actuele beperkingen door materiaal-schaarste worden vooral in termen van een pre-corona-economie geduid: het gaat over belemmeringen van de maximale groei. Je zou haast vergeten dat er naast een economisch wat lastigere tijd ook sprake is van krapte op de woningmarkt en een urgente en ingrijpende verduurzamingsopgave.

Overdruk op woningmarkt

Gedurende 2020 leefde de vergunningverlening voor woningniewbouw op. De uitbreidingsplannen van corporaties namen toe en de verkoop van koopwoningen bleef op een relatief hoog niveau. Van een remmende werking door corona was geen sprake. Diezelfde lijn zet in de eerste helft van 2021 door. Er is sprake van een kleine groei van het totale aantal afgegeven vergunningen, dat betekent ook dat een sterke groei van de woningproductie moeilijk is. De druk op de woningmarkt verspreidde zich de afgelopen jaren steeds verder over het hele land. Betaalbaarheid en aanbod staan ter discussie, te-

meer omdat een relevante groep voor het op termijn in stand houden van de klassieke wooncarrière (de huidige starters) beperkt de weg naar de koopwoningmarkt vindt. De recente poging, in de vorm van de verandering van de overdrachtsbelasting, om die weg te vergemakkelijken, is weinig succesvol. Tegelijkertijd is er vanuit het IMF kritiek op de rol van het Nederlandse belastingstelsel (hypotheekrenteaftrek) in het continueren van vermogensongelijkheid. Die twee bewegingen leveren samen complexe toekomstscenario's op.

Nieuw gestarte bouwwerken utiliteitsbouw

Buiten een beperkte krimp van de gestarte bouwwerken gedurende 2019 – ten tijde dat stikstof en PFAS de gemoederen bezig hielden – is sinds half 2016 een continue groei van de productiewaarde te zien. De krimp van 2019 kunnen we lokaliseren in het noorden, oosten en zuiden van het land. Opvallend is dat de lichte krimp in het zuiden ook in 2020 doorzet, terwijl in het oosten en noorden sprake is van groei. Dit kunnen we nuanceren door erop te wijzen dat de waarde van de gestarte bouwprojecten in het zuiden voor de daling inzette beduidend hoger lag dan in de voorgaande jaren én veel groter was dan in de overige regio's. Ook in het eerste kwartaal van 2021 is het voortschrijdend jaartotaal van de waarde van gestarte bouwprojecten in regio zuid hoger dan in de overige regio's. De regio's oost en Zuid-Holland vallen op door de sterke groei ten opzichte van het begin van 2020.

Schaarste grondstoffen?

De vraag naar grondstoffen voor installatiemateriaal is groter dan de 'traditionele' aanvoerkanalen aankunnen. De kwetsbaarheid van zowel de productie als het transport is de afgelopen maanden op ver-

schillende manieren duidelijk geworden. Gedurende de coronaperiode werden productielocaties gesloten en logistieke kanalen kwamen stil te liggen. De vraag zakte, mede door toegenomen investeringsruimte in verband met lage rentes en overheidssteunpakketten, echter veel minder ver weg. Nu de vraag verder aantrekt lijkt het erop dat de productie en het transport die versnelling niet kunnen bijhouden. Tal van productieprocessen en dienstverleningen, zeker ook binnen de installatiebranche, lopen hierdoor vertraging op.

Het is verleidelijk een direct verband te leggen tussen de aantrekkende markt, de schaarste en de prijsstijgingen. Vaak gebeurt dat door op een actuele schaarste te wijzen. Toch is de beschikbare voorraad nog voldoende om dat tegen te spreken. Het lijkt er voorlopig op dat grondstoffen opgekocht worden met het oog op een nog sterker wordende vraag naar chips en installatiemateriaal. Dat neemt natuurlijk niet weg dat het voor installateurs een lastige prijs-situatie kan opleveren. De prijzen van bijvoorbeeld koper zijn sinds maart 2020, na een hele korte prijsval, continu gestegen. Maart 2021 kwamen de prijzen volgens London Metal Exchange boven het niveau van 2012 uit.